

Ny viden

Selskab for Addiktiv Psykologi

Februar 2024

Skal man drikke med sine teenagere?

I Danmark har vi traditionelt et liberalt forhold til alkohol. Vi har en stærk alkoholindustri, som har indflydelse på politiske beslutninger, herunder beskatning og regulering af alkoholforbrug, og som har en stor interesse i, at forbruget af alkohol ikke bliver reduceret.

Én af de traditioner vi har, er at vi mener, at det er bedre for unge at lære at drikke alkohol under trygge rammer med deres forældre frem for ude i byen eller i en park med deres venner.

Nogle steder har vi således de såkaldte "posefester", hvor unge kan medbringe et begrænset antal genstande til en fest, hvor alkoholen så udleveres af voksne, normalt forældre til nogle af de deltagende unge.

Denne praksis forbindes ofte med en tankegang om, at forbud ikke nødvendigvis er hensigtsmæssige. Måske er det forbudte og farlige netop spændende, og en udramatisk introduktion til alkoholbrug kan være sundere end druk i hemmelighed.

Omvendt er tanken så, at man kan så lære at opføre sig fornuftigt med alkohol: drikke stille og roligt, til mad og uden at bælle sprutten i sig.

I en årrække har pendulet svinget den modsatte vej: forskere og eksperter har anbefalet opstramning i forhold til alkohol, og politikerne har da også gjort det sværere for de unge at købe alkohol.

Så måske er det afgørende, at man har en god dialog med de unge – ikke at man holder dem væk fra alkohol?

En ny undersøgelse som kombinerede data fra Australien og USA så på udviklingen fra teenageårene (13-16 år) til alderen fra 25-31 år.

De målte to forskellige, vigtige variable i teenageårene: generelt "forældreskab" (klare regler i hjemmet, opbakning til skolearbejde), og hvor hyppigt forældrene indtog alkohol sammen med børnene, eksempelvis ved middage eller festlige lejligheder. De målte også forældrenes normer i forhold til alkoholbrug.

Spørgsmålet var så, om de to variable forudsagde noget vigtigt om alkoholbrug hos børnene, når de blev unge voksne.

Til det formål så forskerne på tre variable: AUDIT, som er en test for alkoholproblemer, spirituskørsel, og at køre med en påvirket chauffør.

De sammenlignede også de australske data med data fra USA for at undersøge, om de meget forskellige alkohol kulturer i de to lande kunne have en indflydelse på, hvordan alkoholbrug med forældrene hang sammen med senere alkoholproblemer. Man kunne eksempelvis forestille sig, at i en kultur, hvor alkoholbrug er meget stigmatiseret, ville det være de meget afvigende familier, hvor forældre og børn drak sammen.

Både "forældreskab" og alkoholindtag sammen med forældre havde en klar sammenhæng med alle tre mål for alkoholproblemer:

efter omtrent ti års opfølgning var det sådan, at teenagere, der havde drukket sammen med deres forældre scorede højere på AUDIT-testen, var mere tilbøjelige til at have kørt spirituskørsel og til at have været passager i en bil med en påvirket chauffør.

Der var nogle interessante forhold, som man kunne afvise:

Forældrenes holdninger til alkohol betød ingenting.

Der var ingen forskel på Australien og USA i forhold til sammenhængen, til trods for ret store forskelle i alkoholkultur.

Det betød ikke noget, om det var da de unge var 13 eller da de var 16, man drak med dem. I hvert fald ikke nok til, at det var statistisk signifikant.

Der var heller ikke noget der tydede på, at dem der havde drukket med deres forældre som teenagere brugte "strategier" til at styre deres alkoholforbrug, som at drikke ekstra vand, spise eller "nippe" til den alkoholholdige drik.

Så nej: vi kan godt tænke, at det er en del af vores kultur at voksne skal drikke sammen med teenagere. Men vi skal nok ikke sige, at vi gør det fordi det er bedre, at de lærer det på fornuftig vis hjemmefra.

Morten Hesse

Associate Professor

PhD

Referencer

Bailey JA, Le VT, McMorris BJ, Merrin GJ, Heerde JA, Batmaz EA, Toumbourou JW. Longitudinal associations between adult-supervised drinking during adolescence and alcohol misuse from ages 25-31 years: A comparison of Australia and the United States. *Addict Behav.* 2024 Feb 13;153:107984